

MALZEME VE GEREÇLER

Not defteri ve kalem

Adım Adım Yapılacaklar

Her öğrenci, örnek olay incelemeleri yazılarını ve makalelerini okur. Daha sonra 4'lü gruplar halinde aşağıdaki soruları tartışır ve çalışma kâğıdına notlar alırlar.

- Olaydaki temel sorun nedir?
- Bu olaydaki temel sorumlular/paydaşlar kimlerdir? Onların görüşleri ne doğrultudadır? Davranışları nelerdir? Yaptıklarının sonuçları nelerdir? İlgilendikleri ve değer verdikleri şeyler nelerdir? Yazı içerisinde bunları destekleyen cümlelerin altını çiziniz.
- Okuduklarınız ve tartıştıklarınız ışığında, bu sorunun temel sebepleri nelerdir? Sorunlar fiziksel mi, sosyal mi, kültürel mi yoksa ekonomik mi? Bu sebepler dünyanın her yerinde aynı mı?
- Bu olaydaki sorun ve diğer olaylardaki sorunlar birbiriyle bağlantılı mı ve bunlar nelerdir? Bu yerel bir hadise mi? Bu bağlantılar küresel çapta etkili midir?
- Bu sorunun sonuçları nelerdir? Örneğin ekosistem, turizm, balıkçılık, hayatın estetiği ve kalitesi nasıl etkilendi?
- Tarif ettiğiniz sorunlar yerel sakinleri nasıl etkiledi? Bütün ülkeyi etkileyen bir sorun mu? Dünyanın başka bölgelerinde de sorunlara sebep olur mu?
- Bu sorun nasıl çözülebilir? Çözümler dünyanın her yerinde uygulanabilir mi? Soruna dikkat çekmek için bireysel olarak veya sınıfça ne yapabilirsiniz?
- Olayı yazan kişi sizce sorunu yeterince gösterebilmiş mi? Gerçekler ile yazarın yazdıklarını ayırt edebilir misiniz? Yazarın değer verdiği şeyler nelerdir? Bir önyargı ya da ihmal seziyor musunuz? Eğer seziyorsanız, ilgili cümlelerin altını çiziniz.
- Makalenin başlığı içeriği anlatmaya yeterli mi? Eğer değilse, değişik bir başlık üzerine düşünün.

b3 ÖĞREN,
HİSSET,
HAREKETE GEÇ
Deniz Çöpünü Durdurmak için

DAHA DERİNLERE: HASSAS DÜŞÜNEBİLMEK VE BASININ ETKİSİ

Tüm çevresel problemler gibi, deniz çöpünün de çok çeşitli kökenleri vardır ve tek bir çözüm yolu yoktur. Öğrenciler bu aktivitede deniz çöpu ile alakalı bir olayda çalışırlar, sebepleri analiz ederler, bu konuda söz sahibi ve çözüm merkezi olma sorumluluğunda olan kişileri ve kuruluşları düşünürler.

KONULAR

Çevresel Çalışmalar, Lisan, Küresel Ekonomi

ÖĞRENCİ YAŞI

12-15 yaş

SÜRE

90 dakika

AMAÇLAR

- Deniz çöpu sebeplerini gerçek bir durum üzerinden (tercihen yerel bir durum) analiz etmek.
 - Bir yazı üzerinden bilgi analizi ve sentezi yapmaya çalışmak.
 - Basın etkinliğini arttırmak.

İNTERNET KAYNAĞI

<http://www.marlisco.eu/best-practices.en.html> - <http://www.cevreciyiz.com/>
http://www.bbc.co.uk/turkce/konular/environment_and_climate - <http://www.eea.europa.eu/tr>

BÖLÜM B

KARASAL VE DENİZEL
KAYNAKLAR

ÖĞREN,
HİSSET,
HAREKETE GEÇ
Deniz Çöpünü Durdurmak için

İspanyol Kaşalot Balinasının İngiltere Süpermarketlerinin Tedarik Zincirinde Kullanılan Plastiklere Bağlı Ölümü

İngiltere süpermarketlerinin üretimini yapan seraların atıklarından oluşan 17 kilogram plastiği yutan, İspanya'nın güney sahilindeki Kaşalot Balinası.

İngiltere pazarı için domates ve diğer sebzelerin üretildiği seraları işleten çiftçilerin denize attığı plastik atıklardan 17 kg'ını yutan bir Kaşalot Balinası, ölü şekilde İspanya'nın Güney kıyısına vurdu.

59 farklı plastik parça yutmuş olan 4.5 tonluk bu balınayı bulmak bilim insanlarını oldukça şaşırttı. Yuttuğu malzemelerin çoğunu İspanya'nın güneyindeki Almeria ve Granada kentlerinde bulunan seraların yapımında kullanılan kalın ve saydam muşamba parçaları olduğu belirtildi. Aynı zamanda, hayvanın midyesinden çıkanlar arasında bir elbise askısı, dondurma bidonu ve yatak şiltesi parçaları olması da şaşırtıcıydı.

Andalusia'daki Donana Milli Parkı Araştırma Merkezi'nde çalışan araştırmacılara göre plastik cisimlerin mideyi bloke etmesi sonucu hayvan öldü.

Balınayı bulduklarında, hayvanın yuttuğu plastik cisimler karın bölgesini yırtarak dışarı çıkmıştı. Bilim insanları, başta, 10 metrelik bir hayvanın bu kadar çok plastiği yutmuş olduğuna inanamadılar. Balinanın midyesinden, toplamda 24 parça saydam plastik parça, poşetler, 9 metre ip, 2 tam boy bahçe hortumu, 2 küçük çiçek saksısı ve 1 plastik sprey şişesi çıkartıldı.

Mideden çıkan tüm cisimlerin, Almeria bölgesinde bulunan ve yaklaşık 40.000 hektar alana yayılan seralarda tipik olarak kullanılan malzemelerin atıkları olduğu tespit edilmiştir.

Çöle benzeyen Almeria bölgesi, Avrupa'nın kışın alışveriş yaptığı, vazgeçilmez marketi haline gelmesini plastik seralara borçlu. Yerel çiftçiler, İngiltere'deki süpermarket zincirinin çok değerli müşterileri arasında olduğunu belirtti.

Bu seralar yıllık olarak 2,4 ton plastik atık üretmektedir; hepsi birlikte 45.000 tondan fazla. Bu atıkların çoğunun, özel arıtma/iyileştirme tesislerinde toplandığı belirtilse de çevre uzmanları yerel akarsu yataklarının sığıklarında sık sık plastik atıkların görülebileceğini belirtiyor. Ayrıca şunu da ekliyorlar: Seralar, deniz seviyesinin gel zamanında ulaştığı çizginin hemen üzerine inşa edildiğinden çoğu atık kolayca denize ulaşıyor.

Dr. Renaud de Stephanis ve ekibi, Deniz Kirliliği Bülteni'nde (Marine Pollution Bulletin) şu noktayı vurguladı: "Geri dönüşüme uygun olmayan, belirli bir miktar bozunmuş plastikler kalıcı bir problem."

Akdeniz'de yaşayan Kaşalot Balinası –dünyanın en büyük dişli balinası- sayısının 1000 civarında olduğu düşünülüyor. 60 yaşına kadar yaşayabilen bu tür, sıklıkla balıkçı ağlarına takılarak ya da gemi çarpması sonucu ölüyor.

Şu andan itibaren yeni bir insan yapımı tehlike belirlendi. Dr. Stephanis şunu söylüyor ve

uyarıyor: "Bu canlılar, sera endüstrisinin gelişmiş olduğu alanlara yakın denizlerde besleniyor. Bu da onları, endüstrinin atıkları üzerinde gerekli iyileştirmeler ve arıtmalar yapılmadığı sürece, bu atıklara karşı savunmasız bırakıyor."

The Guardian'ın haberinden, 08/03/2013
<http://www.theguardian.com/world/2013/mar/08/spain-sperm-whale-death-swallowed-plastic>
<http://www.yabantv.com/haber/9905-denizden-bir-gunde-4-bin-ton-cop>

Aynı konuda bir başka makale:
www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0025326X13000489

